

Gedragscode integriteit burgemeester en wethouders gemeente Sint-Michielsgestel

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Omgang met belangenverstrengeling
3. Omgang met nevenfuncties
4. Omgang met voorzieningen en declaraties
5. Omgang met informatie
6. Omgang met geschenken en uitnodigingen
7. Aandacht voor integriteit en evaluatie

Inleiding

Burgemeester en wethouders (hierna: collegeleden) dienen het belang van de inwoners van gemeente Sint-Michielsgestel. Wij vinden het voor het vertrouwen van inwoners van belang dat het gemeentebestuur goed functioneert. Integriteit speelt daarbij een onmisbare rol. Niet alleen zorgt integer bestuur voor vertrouwen in de politiek, maar het is ook belangrijk voor de rechtmatigheid van besluitvorming. Inwoners mogen dan ook van collegeleden verwachten dat wij altijd voor het algemeen belang opkomen en niet voor hun individuele belangen. Integriteit betekent daarnaast ook dat we de juiste keuzes maken, zonder grenzen te overschrijden. We zijn zuiver, eerlijk, betrouwbaar en transparant. Als we niet integer zijn, dan kan dit ertoe leiden dat persoonlijke relaties onder spanning komen te staan. Zowel de relaties tussen collegeleden onderling, als de relatie met inwoners, raadsleden of medewerkers van de ambtelijke organisatie. De vraag is dan hoe deze kernwaarden vervolgens moeten worden gebruikt in de praktijk.

Deze gedragscode lezen en gebruiken wij dan ook als zich een integriteitsprobleem in de praktijk aandient of in het geval we een probleem verwachten. De gedragscode geeft daarbij handvatten hoe we kunnen en soms moeten handelen in verschillende situaties. Deze gedragscode is geen handboek aan regels waarin pasklare oplossingen staan voor verschillende integriteitsproblemen. Per situatie worden kaders genoemd die we afwegen. Hiermee kunnen wij uiteindelijk zelf de keuze maken hoe we willen handelen. Zo zorgen we er samen voor dat we als college van B&W van Sint-Michielsgestel betrouwbaar en transparant zijn in onze overwegingen en dilemma's.

Wanneer we twijfelen over een integriteitsprobleem, gaan we met elkaar in gesprek over hoe te handelen. Als we daar niet uitkomen, is het mogelijk deze situatie te bespreken met de burgemeester. De burgemeester dient dan als klankbord en sparringpartner. Bij (een vermoeden van) het overtreden van deze gedragscode melden wij dit bij de burgemeester. Als de melding over de burgemeester gaat, melden we het bij de eerste locoburgemeester.

Omgang met elkaar

In Sint-Michielsgestel gaan we met respect met elkaar om. We houden rekening met elkaar en elkaars grenzen. Dat begint in de collegevergadering zelf, maar ook bijvoorbeeld in de raadszaal. Dit betekent dat we de discussie altijd voeren op de inhoud, niet op de persoon. We mogen daarbij best de uitlatingen van anderen of andere partijen benoemen, maar onze kritiek richt zich dan dus alleen op de uitlating. We hebben niet alleen een respectvolle houding naar elkaar maar ook naar raadsleden, inwoners en medewerkers van de ambtelijke organisatie. Daarin zijn we ons als college bewust van de positie die we hebben binnen de organisatie. We staan voor een open, veilige en prettige werkomgeving en dragen daar actief aan bij. Wanneer we merken dat een collega-collegelid zich hier niet aan houdt, spreken we hem of haar daar altijd eerst zelf op aan. In sommige gevallen is het ook nodig om het voorval met de burgemeester te bespreken.

Als collegelid hebben wij een voorbeeldrol richting de inwoner en zijn wij ons daarvan bewust, ook op de sociale mediakanalen die wij privé gebruiken. Het gaat erom dat we in de ogen van inwoners een uithangbord van de gemeente zijn. Een andere afweging daarbij is altijd in welke mate berichten op

sociale media negatief kunnen afstralen op de gemeente. Beledigingen, verdachtmakingen of bedreigingen passen hier niet bij. Verder letten we op dat we een discussie over een bepaald onderwerp voeren op de plek waar het thuishoort. Dat betekent bijvoorbeeld dat we tijdens een raadsvergadering geen schaduwdebat op sociale media voeren over een onderwerp dat op dat moment in de vergadering aan de orde is. Situaties die we als niet respectvol, grensoverschrijdend of niet passend bij de voorbeeldrol ervaren, bespreken we met elkaar.

Omgang met belangenverstrengeling

Alle collegeleden van Sint-Michielsgestel handelen in het algemeen belang van de gemeente. Dit betekent dat we (de schijn van) belangenverstrengeling willen voorkomen. De Gemeentewet stelt dat als er sprake is van belangenverstrengeling, collegeleden niet aan de stemming en beraadslaging mogen deelnemen. We willen ook de schijn daarvan voorkomen, zowel binnen de collegevergadering als daarbuiten. Een aantal richtlijnen kan ons daarbij duidelijkheid en richting geven om zelf de juiste keuze te maken in zo'n situatie.

In de collegevergadering nemen we geen deel aan de bespreking en stemming als er sprake is van een mogelijk risico op belangenverstrengeling. We zijn ons daarbij zowel binnen als buiten de collegevergadering bewust van onze persoonlijke belangen. Ook zijn we alert op situaties of omstandigheden die mogelijk het werken voor het algemeen belang kunnen beïnvloeden. Daarbij wegen we af hoe specifiek besluiten zijn, hoe nauw we betrokken zijn en in hoeverre we beleidsbepalende invloed hebben op een dossier.

Persoonlijke belangen zijn niet alleen onze individuele belangen, maar ook de belangen van onze partner, vrienden, familie of organisaties waar we ons voor inzetten. Wanneer persoonlijke en gemeentelijke belangen elkaar lijken te raken, vermengen of conflicteren, gaan we hierover met de burgemeester het gesprek aan over dit persoonlijke belang. We delen deze informatie ook met de rest van het college, omdat we openheid belangrijk vinden.

Uitgangspunt is altijd dat het algemeen belang boven een persoonlijk belang gaat. Daarom doen we geen uitspraken over persoonlijke belangen, en vinden we het belangrijk als college 'met één mond' te spreken.

Als collegelid kunnen we lid zijn of lid worden van een groep met een bepaald belang, maar we nemen geen plaats in het bestuur van deze groep. We blijven wél opletten op een mogelijk conflict met het algemeen belang. Wanneer we vermoeden dat zoiets speelt, bespreken we dit in het college en handelen dan passend bij de daar gemaakte afspraken. Natuurlijk is het wijzen van de weg of aangeven waar men terecht kan met een (aan)vraag altijd mogelijk, maar we blijven oplettend.

Omgang met nevenfuncties

We geven volledige openheid over alle nevenfuncties en maken deze bij aanvang van het ambt kenbaar bij de gemeentesecretaris. De gemeentesecretaris maakt deze vervolgens openbaar. De Gemeentewet schrijft voor dat collegeleden geen nevenfuncties uitvoeren die ongewenst zijn met het oog op een goede invulling van het wethouder- of burgemeesterschap. De gemeentewet bepaalt daarnaast welke betrekkingen onverenigbaar zijn met het collegelidmaatschap en welke handelingen verboden zijn. Als (neven)functies raakvlakken hebben met de functie als lid van het college, wordt onderzocht in hoeverre beide functies verenigbaar zijn. Het collegelid overlegt dit met de rest van het college, en zeker met de burgemeester. In ieder geval vinden we het als college belangrijk dat:

- De belangen van de nevenfunctie niet conflicteren met die van het ambt. Hoe meer een collegelid het boegbeeld van de nevenorganisatie is en hoe meer een collegelid een beleidsbepalende rol heeft, des te groter de conflicterende belangen kunnen zijn of hoe vaker deze kunnen voorkomen. Dit kan ertoe leiden dat de combinatie van zowel de nevenfunctie als het collegelidmaatschap praktisch onuitvoerbaar wordt, bijvoorbeeld omdat het collegelid heel vaak niet kan deelnemen aan de bespreking en stemming. Daarom vinden we in ieder geval een nevenfunctie als bestuurslid niet passen naast het collegelidmaatschap;
- De nevenfunctie niet op gespannen voet staat met de voorbeeldfunctie die het collegelid - als vertegenwoordiger van de gemeente - heeft;
- De nevenfunctie niet te veel tijd vraagt. Het collegelid wil voorkomen dat hij of zij dusdanig veel tijd aan de nevenfunctie(s) kwijt is, dat er onvoldoende tijd overblijft om het ambt goed te kunnen uitvoeren (rekening houdend met de omvang van onze aanstelling);
- De nevenfunctie niet te veel zichtbaarheid en tijd vraagt van het collegelid;
- De eventuele nevenfunctie(s) niet de schijn van belangenverstrengeling veroorzaakt. Ook al is er in bepaalde situaties geen sprake van feitelijke belangenverstrengeling, toch kan 'de schijn van' een eerlijke invulling van het ambt als collegelid om verschillende redenen moeilijker maken en daarom onwenselijk zijn.

Collegeleden hebben een beleidsbepalende invloed, al helemaal als het onderwerp gaat over de eigen portefeuille. Hier is dus snel de schijn van belangenverstrengeling gewekt. Daarnaast geldt dat we besturen als collegiaal bestuur, en dus ook alert en voorzichtig zijn wanneer het om dossiers uit de portefeuille van een collega gaat.

Wanneer nodig maakt het collegelid aanvullende afspraken met de burgemeester over de uitvoering van beide functies. De afspraken worden schriftelijk vastgelegd en gedeeld met de rest van het college. Collegeleden vervullen ook nevenfuncties op grond van het ambt, de zogeheten Qualitate Qua-functies. Bovengenoemde overwegingen gelden hier niet voor.

Omgang met voorzieningen en declaraties

Als collegeleden maken we gebruik van de voorzieningen die de gemeente aanbiedt om ons werk goed te kunnen doen. Zo maken wij gebruik van diverse elektronische hulpmiddelen en gebruiken wij de kamers en andere gemeentelijke faciliteiten. Als een paal boven water staat dat we de inhoud van de bruikleenovereenkomst respecteren die we als collegeleden tekenen voor het gebruik van elektronische apparaten. Deze overeenkomst stelt kortgezegd dat we de apparaten verantwoord gebruiken en bij beëindiging van ons collegelidmaatschap weer inleveren.

Bij het gebruiken van gemeentelijke voorzieningen realiseren we ons dat deze benut worden ten dienste van het algemeen belang. We gebruiken deze voorzieningen niet gratis wanneer het gebruik ervan niet gekoppeld is aan het algemeen belang. Het gratis gebruiken van deze voorzieningen voor privédoeleinden is niet toegestaan.

Als collegeleden houden we ons aan het beleid dat is vastgesteld voor het gebruik van onkostenvergoedingen en declaraties. Elk jaar worden de declaraties op de website gepubliceerd.

Omgang met informatie

Het delen van geheime informatie mag nooit. Dit is een misdrijf op grond van artikel 272 van het Wetboek van Strafrecht. Als we andere collegeleden informatie horen of zien bespreken, waarbij we twijfelen of deze informatie geheim is, dan spreken we elkaar hierop aan. Collegeleden bezitten daarnaast ook informatie die niet geheim is, maar waar we redelijkerwijs wel het vertrouwelijke karakter van zouden moeten kennen. Onvoorzichtige omgang met dergelijke informatie kan het algemeen belang schaden. Waar de één informatie als vertrouwelijk oormerkt, doet de ander dat misschien niet. Belangrijk is daarom dat we als college verstandig omgaan met deze informatie. Wanneer we twijfelen, over of we informatie breder kunnen delen, bespreken we dat met elkaar.

Wanneer het gaat over openbare informatie, dan mogen we deze informatie ook delen met anderen. Deze openbare informatie is namelijk voor iedereen toegankelijk. Zo kunnen we inwoners die ons benaderen wijzen op subsidieregelingen of op bekendmakingen van de gemeente. Het is echter niet de bedoeling dat we de formele procedures van de gemeente gaan omzeilen. We plannen bijvoorbeeld niet zelf afspraken met ambtenaren voor anderen in. De gelijke informatiepositie van alle inwoners van Sint-Michielsgestel staat voorop en proberen we zo veel mogelijk te beschermen.

Omgang met geschenken en uitnodigingen

We krijgen regelmatig uitnodigingen van inwoners, organisaties of bedrijven. Vaak zijn die bedoeld om kennis te maken of om het college op de hoogte te brengen van de laatste ontwikkelingen. Daarnaast komt het voor dat inwoners, organisaties of bedrijven ons willen bedanken voor onze betrokkenheid of inspanningen voor het algemeen belang met een cadeau.

In Sint-Michielsgestel maken wij bij het aannemen van cadeaus of uitnodigingen een belangenafweging. Afwegingen die we daarin in ieder geval van belang vinden, zijn:

- In welke mate het accepteren van de uitnodiging het vervullen van onze publieke taak makkelijker maakt. Dit is het geval als het accepteren van een uitnodiging ertoe leidt dat wij onszelf beter kunnen informeren over wat er speelt in de gemeente. Daardoor kan het college zijn rol beter vervullen, bijvoorbeeld door op werkbezoek te gaan;
- In welke mate het accepteren van de uitnodiging ervoor zorgt dat we de gemeente beter kunnen vertegenwoordigen;
- Of de uitnodiging bedoeld is voor alle collegeleden (en raadsleden);
- In welke mate het aannemen van de uitnodiging ons als college zo min mogelijk een voorkeursbehandeling geeft ten opzichte van andere inwoners;
- Of we de indruk krijgen dat het accepteren van de uitnodiging leidt tot een verwachte tegenprestatie. Dit kan een indicatie zijn om de uitnodiging niet aan te nemen of om de kosten voor eigen rekening te nemen.

Altijd geldt dat geen geschenken worden geaccepteerd die de onafhankelijke en onpartijdige positie van het collegelid in gevaar kunnen brengen of die indruk kan wekken (Gemeentewet, art. 41a). In ieder geval accepteren we nooit uitnodigingen op ons privéadres. Geschenken van boven de €50,- nemen we in principe niet aan. Uitzonderingen op deze regel bespreken we altijd in het college en we handelen naar de daar gemaakte afspraken. De gemeentesecretaris draagt zorg voor de registratie van alle giften, waarin ook genoteerd wordt wie de gever is en wat de bestemming van de gift is.

Aandacht voor integriteit en evaluatie

Dat de gedragscode gerespecteerd en uitgedragen wordt door ons als college vinden we belangrijk. Daarom besteden we binnen het college jaarlijks een themabijeenkomst aan integriteitsdilemma's op initiatief van de burgemeester. De inhoud van de gedragscode komt in ieder geval bij aanvang van iedere collegeperiode aan de orde. Waar nodig werken we de gedragscode bij. Zo zorgen we ervoor dat het draagvlak voor en de bekendheid met de code, ook bij het college in nieuwe samenstelling, op orde is.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 12 december 2024;

De gemeenteraad van Sint-Michielsgestel,

de griffier,

D.S.J. Thissen

de voorzitter,

E. Smid